

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1948 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1948 yılı Kesinhesabı hakkında kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/384, 1/25)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1948 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi (3/384)

T. C.
Sayıştay Başkanlığı
346470
Sayı : 2079

12 . XI . 1952

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1948 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz eylerim.

Sayıştay Başkanı
M. Tarhan

Uygunluk Bildimi

1. Anayasa ve Muhasebei Umumiye Kanunu gereğince Sayıştaya gönderilen Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1948 mali yılı Kesinhesabı, Sayıştayca incelenip yargılanmış olan muhasip idare hesaplarıyla karşılaştırılmıştır.

2. Kesinhesapta gösterilen rakamların kabule şayan bulunduğunu ve idarenin bilânçosuyle kâr ve zarar hesaplarında gösterilen rakamların kayıtlara ve bu kayıtların istinat eylediği belgelere uygun olduğunu arz ederiz.

12 . XI . 1952

Sayıştay Başkanı
Mümtaz Tarhan

D. : I. Başkanı
F. Eke

D. : 2 Başkanı
R. Bakuy

D. : 3 Başkanı
M. Gürün

D. : 4 Başkanı
F. Işık

Üye
İ. Erenli

Üye
Nazmi Başak
İmzada bulunamadı.

Üye
A. Ali Hemen

Üye
Ragıp Ögel

Üye
K. Arıçay

Üye
F. Aktulga

Üye
F. Beşkardeş

Üye
A. R. Savaş

Üye
Rahmi Uçkun

Üye
A. R. Toksöz

Üye V.
H. Tuğrul

Üye V.
R. Örencik

Savcı
Enver Arkun

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1948 yılı Kesinhesabı hakkında kanun tasarısı (1/25)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71-218, 6-2440

23 . VI . 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 10 . VI . 1950 tarihinde yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan, Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1948 yılı Kesinhesap kanunu tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
A. Menderes

GEREKÇE

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1948 yılı Kesinhesabı aşağıdaki cetvellerden müteşekkildir :

1. Kesinhesap kanunu tasarısı
2. Ödenek cetveliyle gider Kesinhesap cetveli (A) cetveli
3. Gelir Kesinhesap cetveli (B) cetveli
4. İdari nakliyat hesabı
5. İşletme hesabı («A» Devlet Demiryolları, «B» Bağdat hattı)
6. Kâr ve zarar hesabı
7. Bilânço ve sermayenin bir yıllık artışını gösterir beyan cetveli.

1948 yılı Bütçesinin geçirdiği safhaları gösteren Kesinhesap kanunu tasarısı ile buna bağlı olan cetvellerde görüleceği üzere 1948 yılı Bütçesinden (166 045 290) lira (92) kuruş harcanmıştır.

Bu yılın tahsilâtı da (158 530 337) lira (21) kuruşa baliğ olmuştur.

Bütçeye konulan ve çeşitli kanunlarla eklenen ve düşülen ödeneklerle birlikte 1948 yılı sonunda ödenek tutarı (188 504 386) lira (87) kuruşa yükselmiştir.

Gider bütçesinin :

a) 13 ncü bölümün 1 nei gelir getiren mülklerin resim ve vergileri maddesinin (10 000) lira ödeneğine karşı (22 676) lira (58) kuruş fazlasıyla (32 676) lira (58) kuruş;

b) Aynı bölümün 3 ncü geri verilecek paralar ve kesenek maddesinin (18 000) lira ödeneğine karşı (377 226) lira (21) kuruş fazlasıyla (395 226) lira (21) kuruş;

c) 19 ncü mahkeme giderleri, harçları ve serbest avukat ücretleri bölümünün (70 000) lira ödeneğine mukabil (31 528) lira (55) kuruş fazlasıyla (101 528) lira (55) kuruş harcanmıştır.

Fazla harcamalar 5054 sayılı Kanuna dayanmaktadır.

Bu yıl içindeki bütçe harcamalarının düşülmesinden sonra ödenek artığı olarak kalan (13 118 394) lira (29) kuruşun yok edilmesi gerekmektedir.

İşletme emsali :	Gider		Gelir		Emsal	
	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
İşletme	156 666 160	43	158 530 337	21	98	82
Satınalma taksitleri	9 379 130	49				
	166 045 290	92	158 530 337	21	194	74

Sayıştay Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Sayıştay Komisyonu
Esas No. 1/25, 3/384
Karar No. 9

26 . XII . 1952

Yüksek Başkanlığa

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1948 Bütçe yılı Kesinhesabı hakkında Başbakanlığın 23 . VI . 1950 gün ve 71 - 218/6 - 2440 sayılı Yazısıyla teklif olunan kanun tasarısı Sayıştay'ın Uygunluk Bildirimiyle birlikte Sayıştay Üyesi Ragıp Ögel, Başmurakıp Talât Akgün, Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü Hesabat Dairesi Başkanı Sahir Kozikoğlu ve Genel Müdürlük Hesabat Şubesi Müdürü Sadettin Öye hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

1. Ödenekler :

1948 Mali yılı Bütçe Kanunu ile verilen ve sonradan ilâveten alınan ödenek miktarı 188 504 386 lira 87 kuruştan ibaret bulunmaktadır. Kesinhesap ile Uygunluk Bildiriminin aynı miktarlar yazılıdır.

2. Giderler :

Kesinhesapta ve Uygunluk Bildiriminde gösterilen giderler birbirine uygun olarak 166 045 290 lira 92 kuruş olduğu görülmüştür.

3. Ödenek bakıyesi :

Komisyonumuzca kabul edilen ödeneklere ve giderlere göre ödenek bakıyesi 22 459 095 lira 95 kuruştan ibaret olup bundan 9 340 701 lira 66 kuruşun 3010 sayılı Kanun gereğince avans olarak verilip ödeneğinden mevkuft tutulması lâzımgeldiği anlaşıldığından bu miktar çıkarıldıktan sonra kalan 13 118 394 lira 29 kuruşun yok edilmesi gerekmiş ve bağlı cetveller ona göre düzenlenmiştir.

4. Gelirler :

Tahakkukat : Kesinhesapta ve Uygunluk

Bildiriminde birbirine uygun olmak üzere 158 530 337 lira 21 kuruştur.

Tahsilât : Uygunluk Bildiriminde Kesinhesapta birbirine uygun olmak üzere 158 530 337 lira 21 kuruştur.

5. Genel Müdürlükçe 1948 yılında yapılan 158 530 337 lira 21 kuruş tahsilâtta 166 045 290 lira 92 kuruş gider düşüldükte 7 514 953 lira 71 kuruş açık kalmakta ve bu açık 4516 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bütçe Kanununun 6 nci maddesi gereğince çıkarılan bonolarla karşılanmıştır.

6. Gelir Bütçe muhammenatına nazaran yapılan tahsilât 21 469 662 lira 79 kuruş noksan olduğu görülmüş olup bu halin de gelir tahminlerinin fazla tutulmasından ileri geldiği anlaşılmıştır.

Yukarda arzolunan sebeplere ve kabul edilen ödenek, gider ve gelirlerin ve idarenin bilançosuyla kâr ve zarar hesabının Uygunluk Bildiriminde yazılı miktarlara uygun olduğu anlaşılmasına göre değişik olarak düzenlenmiş bulunan kanun tasarısı Kamutayın Yüksek tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Sayıştay K. Başkanı Sözcü Kâtip

Bursa Çorum

H. Ayan Ş. Gürses

Malatya

M. Kulu

Samsun

H. Alişan

Niğde

S. Dellâloğlu

Siird

Cemil Yardım

HÜKÜMETİN TEKİLİFİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1948 Bütçe yılı Kesinhesap kanununun tasarısı

MADDE 1. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1948 yılı giderleri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (166 045 290) lira (92) kuruştur.

MADDE 2. — Aynı yılın gelirleri ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (158 530 337) lira (21) kuruştur.

MADDE 3. — Gelecek yıllarda mahsubu yapılmak üzere 3010 sayılı Kanun gereğince avans olarak verilen ve (A) işaretli cetvelde ayrı bir sütunda gösterilen (9 340 701) lira (66) kuruş ödenek mevkuf tutulmuştur.

MADDE 4. — Bu yıl içindeki bütçe harcamalarının düşülmesinden sonra ödenek artığı olarak kalan (13 118 394) lira (29) kuruş yok edilmiştir.

MADDE 5. — İşletme Genel Müdürlüğünün bu kanuna bağlı 1948 yılı Bilançosu ve kâr ve zarar hesabı onanmıştır.

MADDE 6. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma bakanları yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>A. Menderes</i>	Başbakan Yardımcısı
	<i>S. Ağaoğlu</i>
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı
<i>H. Özyörük</i>	<i>R. Ş. İnce</i>
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
<i>R. Nasuhioğlu</i>	<i>F. Köprülü</i>
Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı
<i>H. Ayan</i>	<i>A. Başman</i>
Bayındırlık Bakanı	Ekö. ve Ticaret Bakanı
<i>F. Belen</i>	<i>Z. H. Velibeşe</i>
Sa. ve Sos. Ya. Bakanı	G. ve Tekel Bakanı
<i>N. R. Belger</i>	<i>N. Özsan</i>
Tarım Bakanı	Ulaştırma Bakanı
<i>N. İyriboz</i>	<i>T. İleri</i>
Çalışma Bakanı	İşletmeler Bakanı
<i>H. Polatkan</i>	<i>M. Ete</i>

SAYIŞTAY KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1948 Bütçe yılı Kesinhesap kanununun tasarısı

MADDE 1. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1948 Bütçe yılı gideri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (166 045 290) lira (92) kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen Genel Müdürlüğün 1948 Bütçe yılı geliri ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (158 530 337) lira (21) kuruştur.

MADDE 3. — Gelire nazaran yapılan gider arasındaki farkı teşkil eden (7 514 953) lira (71) kuruş açık Bütçe Kanununun 6 ncı maddesi gereğince çıkarılan bonolarla karşılanmıştır.

MADDE 4. — Gelecek yıllarda mahsubu yapılmak üzere 3010 sayılı Kanun gereğince avans olarak verilen ve (A) cetvelinin ayrı bir sütununda gösterilen (9 340 701) lira (66) kuruş ödenekten mevkuf tutulmuştur.

MADDE 5. — Ödenekten 1948 Bütçe yılı içinde sarfolunmayan ve (A) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen (13 118 394) lira (29) kuruş yok edilmiştir.

MADDE 6. — Adı geçen Genel Müdürlüğün 1948 Bütçe yılı bilançosuyla kâr ve zarar hesabı onanmıştır.

MADDE 7. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8. — Bu kanun hükümlerini Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

A . CETVELİ

B.	Ödeneğin çeşidi	Ödenekler		Giderler		3010 sayılı Kanun gereğince alınan avans		Yok edilecek ödenekler	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
1	Ücret ve gündelikler	36 116 064		33 627 772	02			2 488 291	98
2	Emekli, dul ve yetim aylıkları	3 500		2 442	84			1 057	16
3	Çeşitli yardımlar	14 698 565		14 069 986	56			628 578	44
4	Tazminat, ödenek ve tâli ücretler	1 720 000		1 676 477	74			43 522	26
5	İkramiyeler	550 000		425 753	87			124 246	13
6	Çeşitli giderler	908 501		848 561	10			54 939	90
7	Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri	206 620		101 589	41			105 030	59
8	Yolluklar	695 000		590 056	47			104 943	53
9	İşletme; bakım ve yenileme giderleri	77 088 150		72 128 388	48			4 959 761	52
10	Yükleme ve boşaltma ücret ve giderleri	3 100 000		3 097 312	81			2 687	19
11	Yeni yapılar ve servet çoğalmaları	3 225 000		2 146 804	62			1 078 195	38
12	Yabancı demiryolları ile olan münasebetlerden doğan giderler	297 001		68 512	70			228 488	30
13	Her türlü vergiler, maddi ödevler ve zarar ve ziyan tazminatı	607 902	79	567 119	83			40 782	96
14	Tabzon, İnan otobüs ve kamyon işletmesi giderleri	693 824		426 598	01			267 225	99
15	Satılmalın demiryol ve limanların senelik faiz ve itfa karşılıkları ve başka giderleri	9 550 000		9 379 130	49			170 869	51
16	Kanunları gereğince girişilen yüklenmeler karşılıkları	26 500 002		14 726 618	51	9 340 701	66	2 432 681	83
17	Yabancı uzmanlar ile yabancı memleketlere gönderilecek öğrenci giderleri	803 979		714 051	65			89 927	35
18	Öğretim giderleri	822 368	11	608 828	74			213 539	37
19	Mahkeme giderleri, harçları ve serbest avukat ücretleri	101 528	55	101 528	55				
20	Eski yıllar borçları	45 000		44 969	45			30	55

B.	Ödeneğin çeşidi	Ödenekler		Giderler		3010 sayılı Kanun gereğince alınan avans		Yok edilecek ödenekler	
		Lira	K	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
21	1715 sayılı Kanunun 8 nci maddesi gereğince Cumhuriyet Merkez Bankasına verilecek kâğıt para amortismanı karşılığı	1 782 178		1 782 178					
22	Demiryolları spor kurumlarına yardım	5 001		314 81				4 686	19
23	Demiryolları dergisine yardım	5 000		5 000					
24	İş yerlerinde çalışan işçi ve hizmetlilerin iş kazaları ile meslek hastalıkları ve analık sigortaları karşılığı	950 000		879 242	62			70 757	38
Özel	Cenup demiryolları	1 664 589	06	1 664 589	06				
»	Çatalağzı santral inşaatı	15 000		11 852	81			3 147	19
»	Toprak Mahsulleri Ofisi	45 045	35	45 045	35				
»	Kurtalan sundurması için inşaat dairesinden alınan	140 000		134 996	41			5 003	59
»	İngiliz kredisi	3 184 197	44	3 184 197	44				
»	Geçen ve eski yıllar mahsubatı	2 985 370	57	2 985 370	57				
	TOPLAM	188 504 386	87	166 045 290	92	9 340 701	66	13 118 394	29

B - CİTVELİ

B.	M.	Gelirin çeşidi	Muhammenat		Tahsilât	
			Lira	K.	Lira	K.
1		Demiryolları işletme gelirleri				
	1	Yolcu	49 500 000		44 787 454	23
	2	Bagaj	950 000		1 005 000	90
	3	Mesajeri	1 000 000		569 948	23
	4	Seyriseri	9 800 000		9 586 870	84
	5	Seyrihaffif	106 000 000		83 079 100	10
	6	Muhtelif hasılat	8 100 000		3 518 819	66
2		Limanlar ve iskeleler gelirleri				
	1	Haydarpaşa limanı ve rıhtım gelirleri	3 000 000		2 639 807	79
	2	Derince limanı gelirleri	300 000		362 565	45
	3	İskenderun limanı gelirleri	1 300 000		1 799 469	07
	4	Mersin limanı gelirleri	450 000		273 501	32
	5	Samsun limanı gelirleri	900 000		687 323	45
	6	İskeleler gelirleri	500 000		429 458	07
3		Sağlık tevkifatı	1 350 000		1 298 050	06
4		Türlü hasılat				
	1	Kullanılmaz duruma giren vagon, lokomotif ve hur-				
		da demirler satışı	100 000		99 031	98
	2	Pansiyonlar gelirleri	40 000		48 683	47
	3	İdareye ilişkin binalardan alınacak kiralar	50 000		239 750	18
	4	Faiz ve akçe farkları	10 000		85 311	51
	5	Çeşitli hasılat	1 450 000		2 214 030	22
5		Trabzon - İran otobüs ve kamyon işletmesi geliri	200 000		154 669	83
Özel		Genel Muhasebe Kanununun 55 nci maddesi gere-				
		ğince Etibanktan alınan			15 000	
»		Genel Muhasebe Kanununun 55 nci maddesi gere-				
		ğince Toprak Mahsulleri Genel Müdürlüğünden al-			45 045	35
»		Genel Muhasebe Kanununun 55 nci maddesi gere-				
		ğince Hindistan Sefirinden alınan			250	
»		Genel Bütçe Kanununun 16 nci maddesi gereğince				
		Meteoroloji Genel Müdürlüğünden alınan			38 503	11
»		3487 sayılı Kanun gereğince inşaat dairesinden al-				
		nan			140 000	
»		3525 sayılı Kanun gereğince İngiliz kredisi			5 412 692	39
		TOPLAM	180 000 000		158 530 337	21

Bilanço

AKTİF	Lira	K.	PASİF	Lira	K.
Sabit tesisat	586.032.120,53		Sermaye	754.720.605,99	
Muharrik ve müteharrik edevat	143.672.400,60		İtfa sermayesi	96.507.145,20	
Demirbaş	25.016.084,86		Tecdit sermayesi	48.107.211,34	
Stok malzeme :			Sigorta sermayesi	2.772.257,27	
Mağazalar	31.200.518,33		Tediye senedatı	70.020.950,13	
Mahrukat	1.149.024,22		Kredi ve istikrazlar	23.042.076,06	
Ecza medharı	831.628,40		Muhtelif alacaklılar	28.038.109,77	
İaşe	24.219,48				
Yol atelyesi	47.420,85				
Cer atelyeleri	1.230.256,98				
Elektrik santralleri	5.769,67				
Motör atelyesi	84.823,68				
Travers fabrikası	79.544,16				
Basımevi	436.954,59				
Dikimevi	1.213.329,46				
Elbise	190,46	36.303.680,28			
Yapılmakta olan işler :					
Yol atelyesi	187.638,40				
Cer atelyeleri	733.755,92				
Elektrik santralleri	2.784,56				
Motör atelyesi	70.350,50				
Travers fabrikası	1.033,53				
Basımevi	35.609,06				
Dikimevi	92.792,04	1.123.964,01			
Mevcutat :					
Vezneler	1.480.147,31				
Bankalar	4.495.937,76				
Menkul kıymetler	441.448,92	6.417.533,99			
İştiraklerimiz		34.306,76			
Bütçeden ödenecek vâdeli borçlar		44.079.220,76			
Muhtelif borçlular		98.177.376,25			
Kâr ve zarar		83.251.667,72			
		1.024.108.355,76			1.024.108.355,76

Kâr ve zarar hesabı

BORÇ	Lira		K.	ALACAK	Lira		K.
İşletme giderleri	139	398 616	18	İşletme geliri	149	534 488	55
Satılmalma taksitleri	9	379 130	49	Muhtelif matluplar	1	402 878	54
İtfa sermayesi	8	127 313	80	1949 yılına müdevver zarar	83	251 667	72
Tecdit sermayesi	7	108 816	60				
Muhtelif zimmetler		56 035	80				
1947 yılından müdevver zarar	70	119 121	94				
Toplam	234	189 034	91	Toplam	234	189 034	81